

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Διάλεξη 1

Βυζαντινή Ιστορία: Ορολογία – Περιοδολογήσεις - Ιδεολογικοποίηση

Νικόλαος Γ. Χαραλαμπόπουλος
Τμήμα Φιλολογίας

Σκοποί ενότητας

Με την εισαγωγική διάλεξη επιδιώκεται η εισαγωγή των φοιτητών στη Βυζαντινή Ιστορία.

Περιεχόμενα ενότητας

- Ορολογία
- Περιοδολογήσεις
- Ιδεολογικοποίηση

Περιγραφή μαθήματος

Με την εισαγωγική διάλεξη επιδιώκεται η εισαγωγή των φοιτητών στη Βυζαντινή Ιστορία. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζεται η βασική ορολογία, οι περίοδοι και οι ιδεολογικές αντιλήψεις οι οποίες διαμορφώνουν τις εναλλακτικές χρονολογίες ενάρξεως και λήξεως της Βυζαντινής περιόδου.

Βυζαντινή ιστορία

Οδοιπορικό στα αγιασμένα χ(ρ)ώματα

Βυζαντινή Αυτοκρατορία Από τον θρύλο στην ιστορία

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/el/4/44/Aek.png>

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/el/5/53/Paok.jpg>

Το σκάνδαλο του Βυζαντίου

The history of the empire is a monotonous story of the intrigues of priests, eunuchs and women (W. Lecky *A History of European Morals from Augustus to Charlemagne* London 1869: 13-14)

But the obedience of the Roman world was uniform, voluntary, and permanent. The vanquished nations, blended into one great people, resigned the hope, nay, even the wish, of resuming their independence, and scarcely considered their own existence as distinct from the existence of Rome (E. Gibbon *History of the Decline and Fall of the Roman Empire* London 1788: i 85)

The legislators of antiquity had summoned to their aid the powers of education and of opinion. But every principle which once maintained the vigor and purity of Roma and Sparta, was long since extinguished in a declining and despotic empire (E. Gibbon *ibid.* i 730)

Ορολογία και Ιδεολογικοποίηση

Τα τρία (ψευδο)διλήμματα και η νέα εξίσωση

1. Βυζάντιο ή Ρωμανία
2. Ύστερη Αρχαιότητα ή Πρώιμο Βυζάντιο
3. Ελληνορωμαϊκός ή Ιουδαιοχριστιανικός

Ρωμαίος = Έλλην + Χριστιανός

Περιοδολογήσεων μέρος Α΄ ή πότε «γεννιέται» το Βυζάντιο

- **284:** Άνοδος Διοκλητιανού
- **324:** Μονοκρατορία Μ. Κωνσταντίνου
- **330:** Εγκαίνια Κωνσταντινουπόλεως
- **476:** Κατάλυση του Δυτικού Ρωμαϊκού Κράτους
- **500:** Δημιουργία γερμανικών βασιλείων στη Δύση
- **650:** Εγκατάσταση Βουλγάρων στα Βαλκάνια
- **717:** Πρώτη πολιορκία της Κωνσταντινούπολης από τους Άραβες
- **800:** Φραγκικό βασίλειο Καρλομάγνου - Αραβικό χαλιφάτο Χαρούν-αλ-Ρασίντ

Περιοδολογήσεων μέρος Β΄ ή πότε «πεθαίνει» το Βυζάντιο

- **1204:** Πρώτη Άλωση (Φράγκοι)
- **1453:** Δεύτερη Άλωση (Τούρκοι)
- **1492:** Συντέλεια (συμπλήρωση 7000 ετών από Δημιουργίας Κόσμου)

Τέλος Ενότητας

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Νικόλαος Γ. Χαραλαμπίδης, Τίτλος μαθήματος: «Βυζαντινή Ιστορία. Διάλεξη 1: Ορολογία - Περιοδολογήσεις - Ιδεολογικοποίηση».

Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:

<https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1873/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «**Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση**» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

